

YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığında:

**YENİLENMİŞ ÜRÜNLERİN SATIŞI
HAKKINDA YÖNETMELİK****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Ek-1’de yer alan kullanılmış malların yenilenecek şekilde tekrar satışa sunulmasına ilişkin uygulama usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Ek-1’de yer alan kullanılmış malların yenilenmesi, sertifikalandırılması ve tekrar satışa sunulmasına ilişkin faaliyetleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 12 nci, 57 nci ve 84 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
 - b) Genel Müdürlük: Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünü,
 - c) İş günü: Ulusal, resmî ve dinî bayram günleri ile yılbaşı, 1 Mayıs, 15 Temmuz ve Pazar günleri dışındaki çalışma günlerini,
 - ç) İthalatçı: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere mal veya hizmetleri ya da bu malların hammaddelerini yahut ara mallarını ticari veya mesleki amaçlarla ithal ederek satım, kira, finansal kiralama veya benzeri bir yolla piyasaya süren gerçek veya tüzel kişiyi,
 - d) Kalıcı veri saklayıcısı: Tüketicinin gönderdiği veya kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkân veren kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı ve benzeri her türlü araç veya ortamı,
 - e) Kanun: Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunu,
 - f) Kullanılmış mal: Alışverişe konu olan taşınır eşyalardan Ek-1’de yer alan ikinci el malları,
 - g) Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,
 - ğ) Üretici: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere tüketiciye sunulmuş olan mal ya da bu malların hammaddelerini yahut ara mallarını üretenler ile mal üzerine markasını, unvanını veya herhangi bir ayırt edici işaretini koyarak kendisini üretici olarak gösteren gerçek veya tüzel kişiyi,
 - h) Yenileme merkezi: Kullanılmış malın yenilenmesi, sertifikalandırılması ve bu Yönetmelikte belirtilen diğer işlemleri yürütmek üzere kurulan, Bakanlık veya Türk Standardları Enstitüsünün belirlediği standartları taşıyan ve Bakanlıktan aldığı yenileme yetki belgesine dayanarak faaliyet gösteren tüzel kişiyi,
 - ı) Yenileme yetki belgesi: Yenileme merkezi faaliyetiyle iştigal edilebilmesi için ticari işletmeler adına Bakanlık tarafından düzenlenen belgeyi,
 - i) Yenilenmiş ürün: Yenileme merkezi tarafından yapılan yenileme ve sertifikalandırma işleminden sonra satışa sunulan kullanılmış malı,
 - j) Yetkili alıcı: Kullanılmış malın yenilenmesi amacıyla kendi veya yenileme merkezi adına alan ve yenileme merkezi tarafından yetkilendirilmiş gerçek veya tüzel kişiyi,
 - k) Yetkili satıcı: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla tüketiciye yenilenmiş ürün sunan ya da yenilenmiş ürünün sunan adına veya hesabına hareket eden ve yenileme merkezi tarafından yetkilendirilmiş gerçek veya tüzel kişiyi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Yenileme Faaliyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar****Genel esaslar**

MADDE 5 – (1) Kullanılmış mallar, yenileme merkezleri tarafından, Bakanlıkça belirlenen düzenleme veya Türk Standardları Enstitüsünün belirlediği standartlara uygun şekilde yenilenebilir. Yenilenen kullanılmış mallar, sertifikalandırıldıktan ve ambalajlandıktan sonra yenilenmiş ürün olarak tekrar satışa sunulabilir.

(2) Kullanılmış mal yetkili alıcı tarafından tüketiciden alınarak yenileme merkezine iletilmek suretiyle veya yenileme merkezi tarafından tüketiciden doğrudan alınarak yenilenebilir.

(3) Ek-1'de yer alan cep telefonlarının yenilenebilmesi için en az bir yıl süreyle kullanılmış olması ve veri trafiğinin bulunması zorunludur.

(4) Yenilenmiş ürünün ambalajında, etiketinde, reklam ve ilanlarında tüketicinin kolaylıkla algılayabileceği bir şekilde, "yenilenmiş ürün" ibaresine ve yenileme merkezinin bilgisine yer verilerek satışa sunulması zorunludur. Yenileme işlemi yapılırken yenilenen tüm parçaların üretici ya da üreticinin yetki verdiği ithalatçı onaylı parçalar olması halinde, "üretici onaylı parçalar kullanılarak yenilenmiş ürün" ibaresine de yer verilir.

(5) Yenilenmiş ürünün 14 üncü maddede düzenlenen yenilenmiş ürün garantisi ile satışa sunulması zorunludur. Yenilenmiş ürün garantisi taahhüdünün hazırlanması sorumluluğu yenileme merkezine, tüketicie verilmesi ve teslim edildiğinin ispat yükü ise yetkili satıcıya aittir. Yenilenmiş ürün garantisi yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısıyla verilebilir. Yenilenmiş ürün garantisinden ve garanti süresince verilecek bakım, onarım ve montaj gibi satış sonrası hizmetlerden yetkili satıcı ve yenileme merkezi müteselsilen sorumludur.

(6) Kullanılmış malın üreticisi veya ithalatçısı tarafından veya yenileme merkezi tarafından üreticisinin veya ithalatçısının yenileme işlemine ilişkin muvafakati alınarak yenilenmesi hallerinde üreticinin veya ithalatçının sağladığı garantiler geçerliliğini korur.

(7) Yenilenmiş ürünün Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzuyla satışa sunulması zorunludur. Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzunun hazırlanması sorumluluğu yenileme merkezine, tüketicie verilmesi ve teslim edildiğinin ispat yükü ise yetkili satıcıya aittir. Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzu yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısıyla verilebilir.

(8) Yetkili alıcı ve yetkili satıcı, ayrı ayrı yetki almak şartıyla, birden fazla yenileme merkezine hizmet verebilir. Yetkili alıcı ve yetkili satıcının bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yenileme merkezinin kendilerine verdiği yetki ile sınırlıdır.

Yenileme merkezlerinin kuruluşu

MADDE 6 – (1) Kullanılmış malların bu Yönetmelikte belirlenen esaslara göre yenilenmesi, sertifikalandırılması ve tekrar satışa sunulması amacıyla, Bakanlıkça belirlenen düzenleme veya Türk Standardları Enstitüsünün belirlediği standartlara uygun şekilde faaliyet göstermek üzere yenileme merkezleri kurulur.

Başvuru ve izin

MADDE 7 – (1) Yenileme merkezlerinin Bakanlıkça onaylı yenileme yetki belgesi alması zorunludur.

(2) Yenileme yetki belgesi verilmesine ilişkin hususlar Bakanlığın internet sayfasında ilan edilir.

(3) Bakanlığa yapılan başvurular üzerine, Genel Müdürlük tarafından bu Yönetmeliğe uygunluk açısından gerekli incelemeler yapılarak yeterli görülenlere yenileme yetki belgesi verilir.

(4) Yenileme yetki belgesi her bir yenileme merkezi için ayrı ayrı düzenlenir ve bu yetki belgesi başkasına devredilemez.

(5) Genel Müdürlük, başvuruları değerlendirirken gerek duyması halinde tüketicilerin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını korumak amacıyla, başvuruda bulunan yenileme merkezi ile ilgili olarak diğer kurum ve kuruluşlardan görüş alabilir ve inceleme yaptırabilir.

Yenileme yetki belgesi verilmesinde aranan şartlar

MADDE 8 – (1) Yenileme yetki belgesinin alınabilmesi için;

a) Bakanlıkça veya Türk Standardları Enstitüsü tarafından belirlenen düzenleme veya standartlarda yer alan özelliklere uygun olarak alınmış hizmet yeri yeterlilik belgesine sahip olunması,

b) Ticaret odasına kayıtlı olunması,

c) Kurumlar vergisi mükellefi olunması,

ç) Ticaret şirketlerinin temsile yetkili kişilerinin;

1) On sekiz yaşını doldurmuş olması,

2) İflas etmemiş veya iflas etmiş olsa bile itibarının yerine gelmiş olması,

3) Kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıldan fazla hapis cezasına mahkûm edilmemiş veya devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, milli savunmaya ve devlet sırlarına karşı suçlar; casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme, işkence, cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, fuhuş, kumar oynanması için yer ve imkân sağlama, bilişim suçları ile özel hayata veya hayatın gizli alanına karşı işlenmiş suçlardan hüküm giymemiş veya ticaret ve sanat icrasından hükmen yasaklanmamış olması,

d) On milyon Türk Lirasından az olmamak üzere ödenmiş sermayeye sahip olunması,

e) Bakanlık tarafından ilan edilecek diğer hususların sağlanması,

gereklidir.

Yenileme yetki belgesinin geçerlilik süresi ve diğer işlemler

MADDE 9 – (1) Yenileme yetki belgesinin geçerlilik süresi beş yıldır. Belgenin geçerlilik süresi dolmadan yenilenmesi zorunludur.

(2) Yenileme merkezinin unvan, adres ve diğer iletişim bilgileri ile ortaklık yapısında değişiklik olması durumunda bu değişiklikler otuz gün içinde Bakanlığa bildirilir.

Yenileme yetki belgesinin iptali

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmeliğe aykırı uygulamaların tespiti ve bununla ilgili olarak Genel Müdürlüğün yazılı uyarısına rağmen verilen süre içinde aykırılığın düzeltilmemesi, belge verilmesinde aranan şartların kaybedilmesi veya yenileme merkezinin başvurusu üzerine yenileme yetki belgesi iptal edilir. Belgesi iptal edilen yenileme merkezine bir yıl süreyle belge verilmez.

(2) Geçerlilik süresi sona ermesine rağmen belgesini yenilemeyen veya belgesi iptal edilen yenileme merkezi faaliyetlerine devam edemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluğa İlişkin Usul ve Esaslar

Yetkili alıcının sorumlulukları

MADDE 11 – (1) Yetkili alıcı, elektronik kimlik bilgisi bulunan kullanılmış mallar için Dijital Türkiye Portalı (e-Devlet) üzerinden malın "Beyaz Liste"de olup olmadığını kontrol eder. Garanti belgesi, fatura veya fatura yerine geçen perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi, gider pusulası ve benzeri belgelerin kontrolünü yapar ve bu kontrole ilişkin işlem kayıtlarını saklar.

(2) Yetkili alıcı, elektronik kimlik bilgisi bulunan kullanılmış malların en az bir yıl veri trafiği bulunduğunu kontrol eder.

(3) Kullanılmış malın kişisel veri bulundurma özelliğinin bulunması halinde; yetkili alıcı tüketiciden, malın içinde bulunan verilerin yenileme merkezi tarafından herhangi bir veri işleme yapılmadan yok edileceğine ve bir daha bu verilere ulaşılamayacağına dair onayını ve malın yetkili alıcıya teslim tarihinden önceki her türlü hukuki, idari ve cezai sorumluluğun tüketicinin kendisine ait olduğuna dair beyanını alır. Bu beyanın bir örneği tüketicie yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile verilir. Beyanın bir örneğinin tüketicie verildiğinin ispat yükü yetkili alıcıya aittir.

(4) Yetkili alıcının kullanılmış malın değerine ilişkin değerlendirme işlemi yapması durumunda bu işlem en geç beş iş günü içinde sonuçlandırılır.

(5) Yetkili alıcı, kullanılmış malın değerlemesinin yapılmasını takiben tüketicinin bu değerlemeyi kabul ettiğine ilişkin onayını alır ve onayın alındığı tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde tüketicie ödemeyi yapar. Bu ödeme miktarı, tüketicinin yeni bir mal satın aldığı durumda, yeni mala ilişkin taahhüdünden indirim olarak yansıtılır ya da indirim yapılması sağlanır.

Yenileme merkezinin sorumlulukları

MADDE 12 – (1) Yenileme merkezi, kendisine ulaşan kullanılmış malı, Bakanlığın veya Türk Standardları Enstitüsünün belirlediği düzenleme veya standartlara uygun şekilde yenileyerek satışa hazır hale getirir.

(2) Yenileme merkezi, kullanılmış malı yenileme işlemini yaparken;

a) Onarım veya parça değişikliği gerekiyorsa bu onarım ve değişikliğin yapılmasını,

b) Önceki kullanıcıya ait kişisel veriler dâhil tüm bilgilerin yok edilmesini,

c) Fabrika ayarlarına getirilmesini,

ç) Performansının ve tüm fonksiyonlarının gerektiği gibi çalıştığının test edilmesini,

sağlar.

(3) Yenileme merkezi, 11 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında düzenlenen hükümlerde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolünü sağlar ve 11 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları taşımayan kullanılmış mallara yenileme işlemi yapamaz.

(4) Yenileme merkezi, elektronik kimlik bilgisi bulunan kullanılmış malların en az bir yıl veri trafiği bulunduğunu Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu kayıtlarından kontrol eder. Bu şartları sağlamayan kullanılmış mallara yenileme işlemi yapamaz.

(5) Yenileme merkezi yenileme işlemini yaparken kullanılmış malın elektronik kimlik bilgisini değiştiremez.

(6) Yenileme merkezi yenilediği kullanılmış malın sertifikalandırma işlemini, hologram ve ticari unvanı, iletişim bilgileri, yenileme yetki belgesi ve yenileme işlemine ilişkin bilgileri içeren karekod ile güvenliğini sağlayacak şekilde yapar ve bu sertifikanın yenilenmiş ürünle birlikte verilmesini sağlar.

(7) Yenileme merkezinin kullanılmış malı tüketiciden doğrudan olarak yetkili alıcı sıfatı taşıması halinde 11 inci madde hükümlerine uyması zorunludur.

(8) Yenileme merkezinin yenilenmiş ürünü tüketicie doğrudan satarak yetkili satıcı sıfatını taşıması halinde 13 üncü madde hükümlerine uyması zorunludur.

(9) Yenileme merkezi, yapılan yenileme işlemi nedeniyle yenilenmiş ürünün bir kişiye veya bir mala zarar vermesi halinde zararın tazmininden sorumludur.

(10) Yenileme merkezinin herhangi bir şekilde ticari faaliyetinin sona ermesi, yetki belgesinin yenilenmemesi veya iptal edilmesi halinde, yenilenmiş ürün garantisini süresince bakım ve onarım hizmetlerinin sunulmasından yetkili satıcı ve yenileme merkezi müteselsilen sorumludur.

Yetkili satıcının sorumlulukları

MADDE 13 – (1) Tüketici ödeme yükümlülüğü altına girmeden önce, yenilenmiş ürüne ilişkin yapılan işlemler, değiştirilen parçalar ve garantiyle ilgili hususlar hakkında bilgilendirilir. Bu bilgilendirmenin yapıldığına ilişkin ispat yükü satıcıya aittir.

(2) Yetkili satıcı, yenilenmiş ürüne ilişkin reklam ve ilanlarında yer alan ifadelerle bağlıdır.

(3) Yetkili satıcı, satışa sunulan yenilenmiş ürünün Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzuyla tüketiciye verilmesini sağlamak zorundadır. Tanıtma ve kullanma kılavuzu yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısıyla verilebilir.

(4) Yetkili satıcı, satışa sunulan yenilenmiş ürün için 14 üncü maddede belirtilen yenilenmiş ürün garantisini sağlamak zorundadır. Yenilenmiş ürün garantisini yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısıyla verilebilir.

(5) Yetkili satıcı ve ilgili yenileme merkezi, ayrı tüzel kişiliklere sahip olsalar dahi, yenilenmiş ürüne ilişkin tüketicinin yasal haklarından müteselsilen sorumludur.

(6) Yetkili satıcının herhangi bir şekilde ticari faaliyetinin sona ermesi halinde, yenilenmiş ürün garantisini süresince bakım ve onarım hizmetlerinin sunulmasından yetkili satıcı ve yenileme merkezi müteselsilen sorumludur.

Yenilenmiş ürün garantisini ve satış sonrası hizmetler

MADDE 14 – (1) Yenileme merkezi tüketicinin yasal hakları saklı kalmak kaydıyla yenilenmiş ürünle ilgili değişim, onarım, bakım, bedel iadesi, bedel indirimi ve benzeri hususlarda taahhütlerini içeren yenilenmiş ürün garantisini vermek zorundadır. Taahhüt veren yenilenmiş ürüne ilişkin reklam ve ilanlarında yer alan ifadelerle de bağlıdır.

(2) Yenilenmiş ürün garantisini, yenilenmiş ürünün tüketiciye teslim tarihinden itibaren başlar ve asgari bir yıldır.

(3) Yenilenmiş ürün garantisini taahhüdünde; tüketicinin yasal haklarının saklı olduğu bilgisi ile garantiden faydalanma koşulları, garanti süresi, garanti verenin unvanı ve iletişim bilgileri yer almak zorundadır. Bu taahhüdün tüketiciye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ile verilmesi sorumluluğu yetkili satıcıya aittir.

(4) Yenilenmiş ürün garantisini süresince, taahhüt edilen hakların kullanılması nedeniyle; nakliye, posta, kargo veya servis elemanlarının ulaşım gideri dahil olmak üzere tüketiciden herhangi bir masraf talep edilemez.

(5) Yenilenmiş ürün garantisini süresi içinde ücretsiz onarım veya ayıpsız yenilenmiş misli ile değişim haklarından birinin seçilmesi durumunda, bu talebin yenileme merkezine veya yetkili satıcıya yöneltilmesinden itibaren azami yirmi iş günü içinde yerine getirilmesi zorunludur. Bu süre, ürünün yetkili satıcıya ya da yenileme merkezine teslim edilmesiyle başlar.

(6) Tüketicinin bedel iadesi veya bedel indirimi hakkını seçtiği durumlarda, ödemiş olduğu bedelin tümü veya yapılan indirim tutarı derhâl tüketiciye iade edilir.

(7) Yenilenmiş ürünün tamirinin tamamlandığı tarih tüketiciye telefon, faks, e-posta, iadeli taahhütlü mektup ve benzeri bir yolla bildirilir. Uyuşmazlık halinde bildirimle ilişkin ispat yükü yetkili satıcıya ve yenileme merkezine aittir.

(8) Yenilenmiş ürünün, yenileme merkezi tarafından hazırlanan tanıtma ve kullanma kılavuzunda yer alan hususlara aykırı kullanılması nedeniyle ortaya çıkan arızalarda, tüketici yenilenmiş ürün garantisini taahhüdünden faydalanamaz.

(9) Yetkili satıcı ya da yenileme merkezi tarafından, kargo ile gönderilen arızalı yenilenmiş ürünler hariç olmak üzere, kendilerine teslim edilen veya kendileri tarafından teslim alınan arızalı yenilenmiş ürünler ile ilgili olarak ürünün teslim alındığına dair aşağıdaki bilgileri içeren teslim fişinin düzenlenmesi ve tüketiciye verilmesi zorunludur:

- Teslim edenin adı, soyadı ve imzası.
- Teslim alanın adı, soyadı ve imzası.
- Tüketicinin yenilenmiş ürüne ilişkin şikâyet ve talepleri.
- Yenilenmiş ürünün cinsi, markası ve modeli.
- Teslim tarihi.

(10) Yetkili satıcı ya da yenileme merkezi tarafından, onarım hakkını kullanan tüketicilere teslim edilen yenilenmiş ürünlerle ilgili olarak aşağıdaki bilgileri içeren servis fişinin tekemmül ettirilmesi ve tüketicilere verilmesi zorunludur:

- Yenileme merkezinin unvanı, adresi ve iletişim bilgileri.
- Tüketiciye teslim tarihi.
- Arızasına ve yapılan işlemlere ilişkin bilgi.
- Yenilenmiş ürün garantisini kapsamı dışında ise ücreti.
- Yenileme merkezi yetkilisinin imzası.
- Kargo ile teslim alınanlar haricinde, tüketicinin adı, soyadı, adresi ve telefonu ile imzası.

(11) Teslim fişi ve servis fişi kalıcı veri saklayıcısıyla da tüketiciye verilebilir. Bu durumda, bu belgelerin tüketiciye verildiğine ilişkin onayın alınması zorunludur. Tüketicinin onayının alındığının ispat yükü yetkili satıcı ve yenileme merkezine aittir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgi ve belgelerin saklanması

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelikte düzenlenmesi öngörülen her bir işleme ilişkin bilgi ve belgelerin beş yıl boyunca saklanması zorunludur.

Kişisel verilerin korunması

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen kişisel veri işleme faaliyetlerinde 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile bu Kanuna dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuatta yer alan usul ve esaslara uyulması zorunludur.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Ek-1
YENİLENEREK SATIŞA SUNULABİLECEK
KULLANILMIŞ MALLAR LİSTESİ

1	Cep Telefonları
2	Tabletler